

Samlingsbeskrivelse: Vennskap 3. trinn

TEMA		FORMÅL
Innhold	Samlingen handler om vennskap. Alle barn har ikke like lett for å få venner, men vi kan arbeide for at alle skal ha gode vennskapsopplevelser i klassen og på skolen.	Gi felles kunnskap om temaet Øve på samtale om temaet Reflektere rundt temaet i fellesskap
Kompetanse til ansatte	<u>Livet & Sånn</u> skriver følgende om vennskap i sin lærerveiledning: «Ikke alle trenger å ha mange venner, eller å være sammen med andre hele tiden. Men alle trenger å kjenne at vi hører til. Det finnes mange typer vennskap. Å være skolevenner handler om å være snill og god med alle. La alle være med, se på hverandre med snille blikk, inkludere, invitere og passe på at alle har det bra. Vennskap kan være et sårbart tema.» «Barn kan ha mange venner rundt seg og likevel kjennes seg ensomme. Noen få av barna som er alene synes det er helt fint. Vi må trå varsomt, men vi må prøve å hjelpe så godt vi kan. Om noen uttrykker ensomhet så ikke gå i den vanlige fella med å fortelle eleven at dette er feil: «Ja, men jeg har jo sett deg være sammen med den og den og den ...» Det er ikke det det handler om. Ensomhet handler om å kjenne tilhørighet med de en er sammen med, ikke om å være sammen med andre.»	Øke kunnskap og trygghet i å undervise om temaet

Kunnskapsmål fra LK20	Folkehelse og livsmestring Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet. Kompetansemål: Norsk: • Reflektere over hvordan språkbruken vår påvirker andre, og hvordan vi tilpasser og endrer språket i ulike situasjoner Samfunnsfag: • Samtale om vennskap og tilhørighet og hva som påvirker relasjoner • Snakke om menneskeverd, respekt og toleranse KRLE: • Sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer	Ivareta de overordnede målene i læreplanen knyttet til folkehelse og livsmestring Ivareta kompetansemålene i LK20 knyttet til temaet
Husk	• Kosedyr/ball til å sende ut i ringen under avslutningen	
Tips	• Felles gjennomgang av opplegget sammen med alle voksne – se egen beskrivelse. Ansvar: Avdelingsleder/rektor • Når du øver med kollegaer i forkant, tenk på hva som evt. kan bli en utfordring i din gruppe • Vurder om det må gjøres individuelle tilpasninger ut fra gruppens eller enkeltelevers behov.	De voksne må legge til rette slik at alle elever får mulighet til å delta

	- Noen elever trenger spesiell forutsigbarhet. Dere kan se på samlingsbeskrivelsen og lekene i forkant, i et samarbeid med hjemmet. Tilrettelegge etter behov. - Om en aktivitet ikke fungerer så godt, avbryt i tide. Si «Dette greide vi ikke i dag, vi prøver igjen i morgen» - Prioriter lekene om du ser at dere går tom for tid eller at elevene ikke engasjerer seg helt i samtalen	Unngå at leker kan brukes til å mobbe
Organisering av timen		
Ringene	Sett på inngangsmusikk: For Indre Østfold kommune: Can't Stop The Feeling.mp4 For eksterne kommuner: Trolls: Can't Stop The Feeling GoNoodle - YouTube - Vi rydder klasserom - Vi samles i ringen	Gjenkjennelse Alle kan se alle og føle fellesskap i gruppa
Pusteøvelse og bevegelse	Øvelsen heter «Dragen som lukter på blomstene» Pusteøvelse - Dragen som lukter på blomstene Når du skal gjennomføre pusteøvelsen med elevene, velger du selv om du vil vise filmen eller om du modellerer selv. Dersom du ønsker å benytte en annen øvelse, finner du flere eksempler på https://www.io.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/robuste-barn/pust-og-bevegelse/	Bevisst på pust, kropp, nærvær, fellesskap og bevegelse
Film og samtale	Film: Venner på skolen Varighet: 3.26 minutter <i>Råd ved bruk av filmen:</i> <i>Filmen denne måneden forklarer litt om det spillet mange barn opplever. Dette er vanskelig for oss voksne å se, og kan være vanskelig å tro når vi blir det fortalt. Det betyr ikke at det ikke stemmer, eller at vi ikke kan gjøre noe med det. Når vi får høre om dette, kan vi snakke med de som spiller om det vi har hørt og si «jeg vet ikke om det stemmer, for jeg har ikke sett det selv, men om noe slikt hadde skjedd med meg hadde jeg fått veldig vondt. Jeg vil ikke at noen skal gjøre slikt med hverandre». Så vil den som spiller kanskje gå i forsvar, og vi kan bekrefte at «dersom dette ikke</i>	Gi felles kunnskap om temaet Øve på å snakke om temaet Felles refleksjon Øve på å lytte til andre, dele

stemmer forstår jeg godt at du synes denne praten er ubehagelig, og ikke vil at jeg skal tro slikt om deg.» Som løsningsforslag kan du eventuelt utfordre eleven å gjøre det ekstra tydelig overfor den som kjenner seg brukt i spillet, at eleven ikke spiller vennskap, men vil være snill og god på ekte. Sjekk opp igjen etter noen dager, og ros eleven som eventuelt har klart å gjøre den andre trygg igjen.

Refleksjonsspørsmål til bilde 1:

Hva betyr det å "spille vennskap"?

La elevene spille med innspill, lærer kommer med forslag ved behov.
For eksempel:

Det å «spille vennskap» er når noen later som de er snille og gode når voksne er der, men når den voksne går bort kan de sende stygge blikk, vise med kroppsspråket at det var et spill, eller kommer med en uhyggelig kommentar. Det er ikke alltid at voksne ser hvem som «spiller vennskap» – eller får med seg hva som skjer. Da kan de voksne tro at noen er bedre venner enn de egentlig er. Vennskap er ikke et spill, men noe vi trenger for å leve – ha det godt, utvikle oss og være trygge og lære.

Refleksjonsspørsmål til bilde 2:

Hvordan kan det oppleves når noen «spiller vennskap»?

La elevene komme med innspill, lærer kommer med forslag hvis behov.

For eksempel:

Det kjennes vondt! Man kan føle seg utenfor, bli lei seg, bli sint, føle seg urettferdig behandlet eller bli forvirret fordi man ikke forstår hva som skjer. Det kan være vanskelig å ikke bli trodd av andre hvis man prøver å fortelle hva som faktisk skjer.

Reflekter gjerne rundt hvordan vi kan unngå at dette skjer i vår klasse.

egne tanker og vente på tur i samtalen

Alle blir sett

	Refleksjonsspørsmål til bilde 3: Hva kan vi gjøre for å være en god venn? La elevene komme med innspill, lærer kommer med forslag hvis behov. <i>For eksempel:</i> Smile og ha et hyggelig blikk, si «hei» når vi møter hverandre, se på hverandre når vi snakker og lytte til det de andre sier. Vi venter på hverandre og går sammen. Akseptere at vi er forskjellige og har ulike meninger og følelser. Snakke snilt til hverandre, si hyggelige ting, og unngå kommentarer om andres utseende, kropp eller evner. Reflekter gjerne rundt hvilke følelser vi kjenner når vi har gode venner - glede, trygghet, å være inkludert i et fellesskap, varme, verdi og tilhørighet.	
Lek	Jeg vil være venn med: <i>Formål:</i> Bevegelse, latter, utfordre intimsone <i>Utstyr:</i> En stol til alle – unntatt en. <i>Beskrivelse:</i> Ligner på «Fruktsalat», men er litt mer avansert. Eleven i midten roper ut «Jeg vil være venn med», og et gitt kriterium. Alle som fyller kriteriet må finne seg en ny plass, og utroperen må prøve å kapre en stol, før noen andre tar den. Den som er uten stol, blir neste utroper. Forslag til ting å rope: • Alle som har hvite sokker • Alle som liker surt godteri • Alle som liker å sove • Alle som har et kjæledyr • Alle som har vært på Østfoldbadet • Alle som liker fiskepinner Tips: Vær veldig obs på at denne leken kan ha subtile former for intern rangering. Dersom du mistenker dette, avsluttes leken – og gruppen må snakke om spillereglene før den settes i gang ved en senere anledning. Det er f.eks. lurt at det ikke er lov å si noe om navn.	Øve prososiale ferdigheter Erfare fellesskap og dele gode opplevelser Relasjonsbygging og vennskapsopplevelser

	Eksempler på uønskede utrop: «Jeg vil være venn med • alle som liker Selma» • alle som har en Levis-bukse» • alle som synes at Pål ...»	
Oppsummering sammen	Vi setter oss i ringen og oppsummerer sammen. <i>Prosess:</i> Sende en ball e.l. rundt i ringen. Alle får ordet etter tur. Elevene sier en ting hver. Det er helt fint å si det samme som de andre, eller noe annet. Vi tar et spørsmål av gangen. Vi bytter spørsmål underveis, f. eks når 5-6 elever har svart. • Hva likte du i dag? • Hva lærte du? • Hvorfor er dette viktig? • Hva kan vi øve på?	Repetisjon Bevisstgjøring Avslutning og lukking av økta Vi lærer å lytte til hverandre og vente på tur og alle blir sett

